Kursrapport för specialkursen Det straffrättsliga sanktionssystemet och påföljdsbestämning (JU410A), 15 hp, HT 2024

Kursföreståndare: Axel Holmgren

Om kursrapporten och dess underlag

Kursrapporten är utformad med ledning av rektors riktlinjer för mall till kursrapport (Dnr SU FV 1.1.2-3424-20).

Kursrapporten baserar sig på kursvärderingens kvantitativa resultat och fritextsvar samt på samtal som kursföreståndaren tillika huvudläraren har haft med studenter.

När det gäller svarsfrekvensen på kursvärderingen skickade **11 studenter** in svar på denna. På kursen var 26 studenter registrerade. Följaktligen besvarades enkäten av drygt **42 procent** av studenterna. Även om representativiteten alltid kan diskuteras (det handlar om ett s.k. självselekterat urval vilket naturligtvis medför en risk för bias) får svarsfrekvensen ändå betraktas som hyfsad.

Förändringar sedan förra kurstillfället

Vad anbelangar pedagogiskt upplägg var kursen i huvudsak oförändrad sedan föregående tillfälle. Det samma gällde det sakliga innehållet (givetvis med reservationen att vissa lagändringar skett, bl.a. 36 kap. BrB). Anvisade besparingsåtgärder föranledde däremot vissa förändringar när det gäller kursens form. En sådan förändring var att färre externa lärare medverkade på kursen än vid tidigare tillfällen. Vidare reducerades antalet undervisningstillfällen något och tiden för tentamen kortades ned. Vad beträffar externa undervisningskrafter behölls dock inslaget med företrädare för det praktiska rättslivet. En förändring när det gäller det momentet var att åklagarens perspektiv företräddes av en annan person än vid förra kurstillfället (som gjorde ett minst lika bra jobb som sin företrädare).

Kursens styrkor enligt studenterna (sammanfattning baserat på kvantitativa resultat, fritextsvar samt eventuell övrig utvärdering under kursens gång)

Studenternas betyg på kursen får alltjämt betecknas som gott. Som framgår av den bifogade statistiken instämmer närmare 82 procent (nio respondenter) av de svarande helt i påståendet ”Överlag är jag nöjd med kursen”. Övriga drygt åtta procent (två respondenter) anger näst högsta poäng: fyra, på en skala från ett till fem. Svaren på frågorna i övrigt överensstämmer i stora drag med kursvärderingen från föregående termin. Med något undantag besvaras samtliga värderande frågor med antingen fyror eller femmor. I textsvaren anges sådant som att kursen bidragit med en miljö som främjar diskussion samt att deltagarna anser att de har fått öva upp sitt kritiska tänkande och fått nya perspektiv. Studenterna förefaller i allmänhet ställa sig positiva till de examinerande momenten och uttrycker sig uppskattande avseende de tillfällen som hölls av företrädare för det praktiska rättslivet. Man får sammanfattningsvis tolka de kvantitativa svaren och fritextsvaren som att studenterna bedömer att kursen bidragit till deras kunskapsutveckling på ett tillfredsställande sätt och har utvecklat deras kritiska värderingsförmåga. Det är också ett intryck som har förmedlats till huvudläraren vid samtal med studenter under kursens gång. Det förefaller också alltjämt som att studenterna uppfattar att kurslitteratur, undervisning och examination kopplar till varandra på ett bra sätt (jfr svaren på frågorna 3, 4 och 9)

Kursens svagheter enligt studenterna (sammanfattning baserat på kvantitativa resultat, fritextsvar samt eventuell övrig utvärdering under kursens gång)

Ett par respondenter efterfrågar ytterligare övningstillfällen. Andra hade önskat fler seminarier och mer utrymme för diskussion och frågor liksom tydligare instruktioner med avseende på formalia när det gäller den skriftliga uppgiften. Vidare efterfrågades tydligare läsanvisningar. Denna typ av synpunkter framkom även muntligen vid lärares kontakt med studenter under kursens gång. Antalet efterfrågade förändringar och förbättringsförslag framstår annars som mer begränsat än vid föregående kursvärderingar – vilket väl får betraktas som en positiv sak.

Kursföreståndarens och övriga undervisande lärares analys av kursens genomförande och resultat

I allt väsentligt är kursföreståndare och övriga lärare mycket nöjda med kursens genomförande. Det kan noteras att närvaron på seminarierna har varit något sämre än vid föregående tillfällen (jfr svaren på fråga 8). En förklaring till bristande närvaro är naturligtvis att sådan inte är obligatorisk annat än i samband med obligatoriet i form av muntlig redovisning. Men eftersom den lite lägre närvaron är en avvikelse i förhållande till tidigare kurstillfällen kan nog en viktigare förklaring vara att jämförelsevis många studenter denna omgång läst andra kurser parallellt (så har åtminstone kursföreståndaren/huvudläraren uppfattat det i kontakten med studenterna och det framgår även av vissa svar i kursvärderingen). I retrospektiv gör kursföreståndaren även bedömningen att innehållet i PM-uppgiften och tentamen för föll väl ut när det gällde att pröva och gradera studenternas kunskaper.

Slutsatser samt eventuella förslag till förändringar och eventuella redan fattade beslut för att utveckla kursen inför kommande kurstillfällen

Med hänsyn till befintliga ramar och tidsriktlinjer får den nuvarande balansen mellan seminarier, redovisningstillfällen och rena övningstillfällen anses väl avvägd. Även om det alltid är motiverat att överväga hur saker kan göras bättre känner sig kursföreståndaren trygg i att de olika inslagen på kursen grundar sig i genomtänkta pedagogiska överväganden. Önskemålet om tydligare läsanvisningar är dock enkelt tillgodosett och kommer naturligtvis att hörsammas inför kommande kurstillfälle. Detsamma gäller begäran om instruktioner med tydligare fokus på formalia och akribi avseende den skriftliga uppgiften. Avsikten är annars att fortsatt utveckla och uppdatera undervisningsmaterialet så att det är aktuellt. Som framförts i föregående rapporter är en grundlig sådan översyn nödvändig inför varje kursomgång mot bakgrund av den numera mycket snabba kriminal- och straffrättspolitiska utvecklingen. Inför nästa tillfälle kommer dels den centrala kursboken Att bestämma påföljd för brott att föreligga i ny upplaga, dels den stora Straffreformutredningen (Ju:2023:14) ha hunnit överlämna sitt betänkande – vilket naturligtvis kommer att prägla kursinnehållet. Vidare är som alltid avsikten att fortsätta att fundera över hur studenterna ytterligare kan stimuleras till ett aktivt lärande under seminarierna.

Stockholm den 13 december 2024

Axel Holmgren

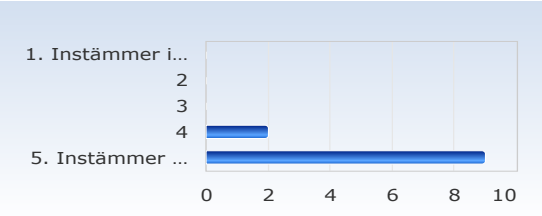
Bilaga: Kursvärdering – Det straffrättsliga sanktionssystemet och påföljdsbestämning HT24.

Kursvärdering – Det straffrättsliga sanktionssystemet och påföljdsbestämning HT24

Antal svar: 11

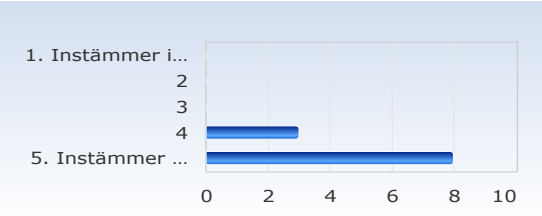
1. Överlag är jag nöjd med kursen.

Överlag är jag nöjd med kursen.	Antal svar
1. Instämmer inte alls	0 (0,0%)
2	0 (0,0%)
3	0 (0,0%)
4	2 (18,2%)
5. Instämmer helt	9 (81,8%)
Summa	11 (100,0%)

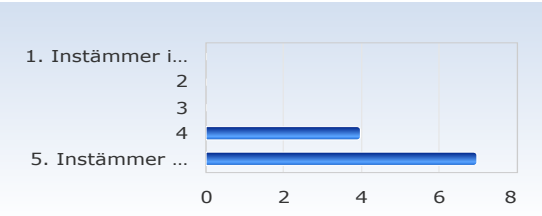
2. Kursens ämnesinnehåll var relevant för att jag skulle uppnå de förväntade studieresultaten.

Kursens ämnesinnehåll var relevant för att jag skulle uppnå de förväntade studieresultaten.	Antal svar
1. Instämmer inte alls	0 (0,0%)
2	0 (0,0%)
3	0 (0,0%)
4	3 (27,3%)
5. Instämmer helt	8 (72,7%)
Summa	11 (100,0%)

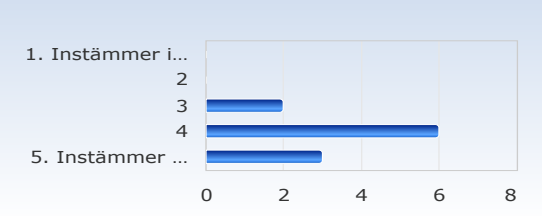
3. Undervisningen gav mig goda förutsättningar att uppnå de förväntade studieresultaten.

Undervisningen gav mig goda förutsättningar att uppnå de förväntade studieresultaten.	Antal svar
1. Instämmer inte alls	0 (0,0%)
2	0 (0,0%)
3	0 (0,0%)
4	4 (36,4%)
5. Instämmer helt	7 (63,6%)
Summa	11 (100,0%)

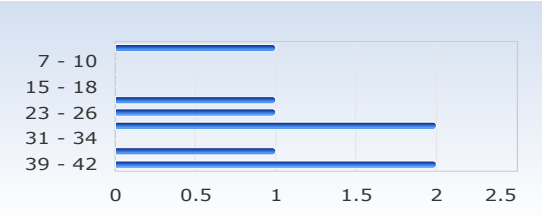
4. Examinationen/erna prövade hur väl jag uppnått de förväntade studieresultaten.

Examinationen/erna prövade hur väl jag uppnått de förväntade studieresultaten.	Antal svar
1. Instämmer inte alls	0 (0,0%)
2	0 (0,0%)
3	2 (18,2%)
4	6 (54,5%)
5. Instämmer helt	3 (27,3%)
Summa	11 (100,0%)

5. I genomsnitt har jag per vecka lagt ner ungefär följande antal timmar på kursen, sammanlagd tid inklusive självstudier.

I genomsnitt har jag per vecka lagt ner ungefär följande antal timmar på kursen, sammanlagd tid inklusive självstudier.	Antal svar
3 - 6	1 (12,5%)
7 - 10	0 (0,0%)
11 - 14	0 (0,0%)
15 - 18	0 (0,0%)
19 - 22	1 (12,5%)
23 - 26	1 (12,5%)
27 - 30	2 (25,0%)
31 - 34	0 (0,0%)
35 - 38	1 (12,5%)
39 - 42	2 (25,0%)
Summa	8 (100,0%)

6. Vad var bra med kursen?

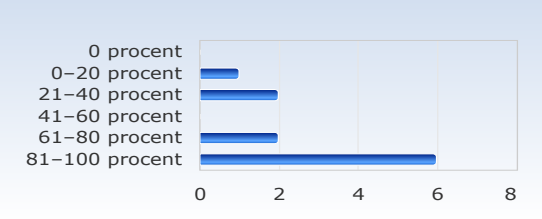
Vad var bra med kursen?
Intressant, bra lärare, miljö som främjar diskussion, bra examinationer/moment, tillgänglighet/anpassningar för studenter med funktionsnedsättning. Bra gästföreläsningar.
Anslaget, närmandet till påföljdsläran - med fokus på principer, skärningspunkten juridik/politik/samhälle, avvägningar.
Jag tycker att föreläsningarna var bra då de täckte det som var med i kurslitteraturen. Jag tycker även det var bra med gästföreläsare från relevanta myndigheter till ämnet
Mycket bra och pedgogiska föreläsningarna särskilt plus för föreläsningsbilderna. Bra upplägg och logisk ordning. Uppskattade verkligen besöken utifrån från de yrkessamma juristerna.
Axel
Kursen lyfter intressanta och samhällsaktuella ämnen. Genom de möten med yrkesverksamma jurister som kursen erbjöd är det tydligt att undervisningen speglar verkligheten.
Intressant PM uppgift där man bland annat fick öva sitt kritiska tänkande, också bra att få så bra och gedigen feedback inför kommande uppsatsskrivande.
Bra lärare och upplägg.
Jättebra seminarier, Axel en mycket bra föreläsare+semiledare, extremt lärorik. Jag gillar faktiskt oxå elevredovisningarna, tkr det var bra att få öva på att redovisa+intressant ta del av andras tankar. Gillade också verkligen externa föreläsarna, särskilt Ulrika Borg! Ämnet för kursen är otroligt intressant, svårare än jag först trott men en kul utmaning
Axel! Han är jättepedagogisk och verkar genuint intresserad av att undervisa. Jag tycker också att det var intressanta externa föreläsare.

7. Vad föreslår du för förändringar?

Vad föreslår du för förändringar?
Lite väl stressigt att ha presentationer samma undervisningstillfälle som föreläsningarna. Blir ibland/svårt att följa föreläsningarna (i början av kursen var tempot bättre). Hade föredragit att gå igenom de viktigaste delarna ordentligt framför att förhastat gå igenom hela presentationen (om man måste välja). Alla pluggar på olika sätt, jag har svårt för att läsa/koncentrera mig vid läsning och lär mig mycket bättre av att lyssna på föreläsningar. När det går så fort att man inte hänger med ger inte föreläsningarna så mycket.. Bättre vore kanske att dela upp undervisningstillfällena mellan föreläsningar/presentationer.
Jag tycker att instruktionerna till pm:et borde förtydligas där instruktioner gällande källhänvisning är med (vad som är ok att källhänvisa till ex). Med tanke på hur strängt pm:et rättas är det inte mer än rättvist att instruktionerna till det är tydliga.
Mer övningstillfällen/seminarieformer med aktivt deltagande.
Prata lite långsammare under föreläsningarna
Jag saknade tillfällen att få tillämpa det vi lärt oss. Jag hade önskat fler övningstillfällen, samt att dessa inte låg sista veckan av kursen.
Tycker upplägget är riktigt bra som det är nu, bra och lagom arbetsbelastning under hela kursen. Önskar att den skulle ges ut oftare eller att specialkurserna i straffrätt rent generellt skulle vara bättre utspridda då jag tyvärr var tvungen att läsa den här kursen parallellt med andra kurser eftersom B-periodens kursutbud inte alls passade mig och jag vill skriva examensarbete inom straffrätt i vår. Men annars var allt bara bra!
Det är egentligen inget kursadmin kan göra, eftersom jag vet att läget beror på påtvingade nedskärningar. Jag hade bara velat ha fler seminarier+längre tenta. Anledningen till vfr jag gett en fyra ist för femma vissa ställen beror enbart på det och inte på Axels undervisning i sig. Hade bara velat ha mer tid till både tenta & seminarier eftersom ämnet är rätt komplext+kräver en del ansträngning. Mer tid till övningar hade varit bra. Kanske lite snävare PM-ämne också? Kändes svårt att få med allt i ett så brett ämne på bara några sidor
Jag förstår att det kanske inte är möjligt men vill såklart ha mer undervisningstimmar... Om inte det så kanske man kan låta själva undervisningstillfällena ge mer utrymmer för diskussion och frågor. Nu blev det ofta en väldigt snabb genomgång och inte mycket utrymme för diskussion. Det hade varit toppen om vi hade fått läsanvisningar och alla hade studerat lagtexten innan så kunde man strunta i det grundläggande och ha mer utrymme för dem mer komplicerade delarna + diskussion. Önskar även att det öppnades upp mer för diskussion efter problemkretsarna.

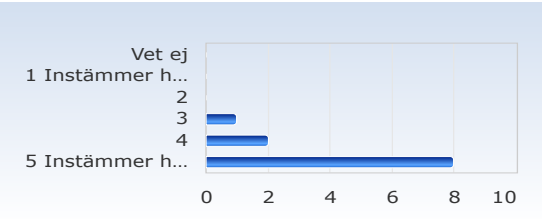
8. I vilken utsträckning ungefär har du deltagit på kursens seminarier och föreläsningar?

I vilken utsträckning ungefär har du deltagit på kursens seminarier och föreläsningar?	Antal svar
0 procent	0 (0,0%)
0–20 procent	1 (9,1%)
21–40 procent	2 (18,2%)
41–60 procent	0 (0,0%)
61–80 procent	2 (18,2%)
81–100 procent	6 (54,5%)
Summa	11 (100,0%)

9. Ta ställning til följande påstående: Undervisningen utgjorde ett stöd för mig att förstå kurslitteraturen och kurskompendiet.

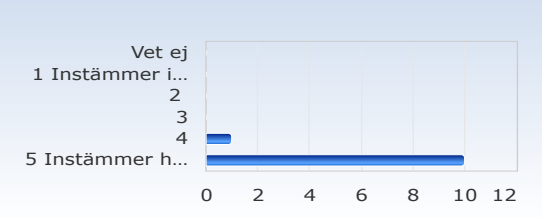
Ta ställning til följande påstående: Undervisningen utgjorde ett stöd för mig att förstå kurslitteraturen och kurskompendiet.	Antal svar
Vet ej	0 (0,0%)
1 Instämmer helt	0 (0,0%)
2	0 (0,0%)
3	1 (9,1%)
4	2 (18,2%)
5 Instämmer helt	8 (72,7%)
Summa	11 (100,0%)

Kommentar
Mycket bra. Möjligen kan man hela vägen till slutet ange specifika läsanvisningar.
Kurslitteraturen var toppen. Däremot kurskompendiet upplevdes inte lika relevant.
Axel är otroligt duktig och seminarierna hjälpte läsandet. Enda jag hade velat var att ha *lite* mer konkreta läsanvisningar till Borgeke då hans bok är extremt tjock+mångordig

10. Ta ställning till följande påstående: Kursen har bidragit till min förmåga att tolka och tillämpa reglerna för att bestämma påföljd och andra regler som relaterar till påföljdsbestämning.

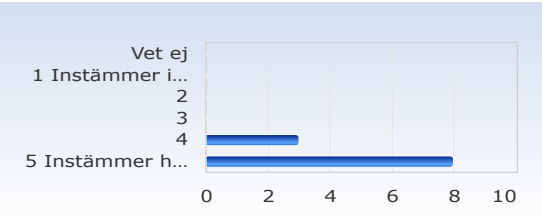
Ta ställning till följande påstående: Kursen har bidragit till min förmåga att tolka och tillämpa reglerna för att bestämma påföljd och andra regler som relaterar till påföljdsbestämning.	Antal svar
Vet ej	0 (0,0%)
1 Instämmer inte alls	0 (0,0%)
2	0 (0,0%)
3	0 (0,0%)
4	1 (9,1%)
5 Instämmer helt	10 (90,9%)
Summa	11 (100,0%)

Kommentar
Uppskattade verkligen mallen påföljdsbestämningens struktur.
Absolut, otroligt lärorik kurs. Känns extremt praktiskt användbar, både sett till det juridiska i sig men också djupdykningen i bestraffningsideologi

11. Ta ställning till följande påstående: Kursen har bidragit till min förmåga att göra kritiska, principiella och vetenskapliga analyser av straffrätten.

Ta ställning till följande påstående: Kursen har bidragit till min förmåga att göra kritiska, principiella och vetenskapliga analyser av straffrätten.	Antal svar
Vet ej	0 (0,0%)
1 Instämmer inte alls	0 (0,0%)
2	0 (0,0%)
3	0 (0,0%)
4	3 (27,3%)
5 Instämmer helt	8 (72,7%)
Summa	11 (100,0%)

Kommentar
De muntliga redovisningarna och problemkretsar ämnena bidrog verkligen till en mer nyanserad analys av straffrätten.
Håller helt med! Tkr det varit mkt kul att få öva upp det kritiska tänkandet, fått nya perspektiv och mkt mer kött på benen
Instämmer helt med detta. Tycker att kursen har utvecklat denna förmåga jättemycket, på ett helt annat sätt än tidigare kurser gjort inom andra ämnesområden.

12. Övriga kommentarer?

Övriga kommentarer?
Tycker det har varit den mest intressanta på programmet hittills. Därför synd att jag valde att läsa den parallellt med andra kurser/inte har kunnat medverka i så hög grad som jag hade önskat/har fått prioritera kvantitet över kvalitet. Så nöjd med kursen, missnöjd med min egen insats/tajming att läsa kursen=)
En oerhört bra kurs. Som heltidsarbetande småbarnspappa har jag inte kunnat delta i undervisningen som jag önskat. Men varje undervisningstillfälle har känts givande. PM-uppgiften och muntliga presentationen är bra delmoment i examinationen. Ser fram emot tentamen!
Tack för den här kursen! Axel är en fantastisk lärare som skapar en utvecklande och trygg läromiljö!
Axel är mest troligt en av SU:s bästa lärare! Givande och intressant kurs.
Hade önskat nedskärningar inte behövde göras. Kursen var jättebra och jag tkr det är trist att vi studenter går miste om extra undervisningstid+examinationstid pga det. Inte kursadmins fel såklart, men det främsta jag kom att tänka på.